

הכנסת

הלשכה המשפטית

תחום חקיקה
ומחקר משפטי

סקירה משפטית

הסדרת מחירי ספרים

– סקירה משווה –

(מסמך עדכון והרחבה)

כתיבה: עו"ד דינה צדוק

אישור: עו"ד הודיה קין, ממונה (חקיקה ומחקר משפטי)

ז' באב תשע"ג

14 ביולי 2013

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

מסמך זה הוא סקירה משפטית משווה ואינו חוות דעת משפטית

מסמך זה הוא עדכון למסמך מרכז המחקר והמידע של הכנסת מאוקטובר 2009 בנושא הסדרת מחירי ספרים (להלן: מסמך מרכז המחקר והמידע).¹ המסמך נכתב במסגרת הדיונים **בהצעת החוק להגנת הספרות והסופרים בישראל (הוראת שעה), התשע"ב-2012**.²

במסמך יוצגו הסדרים הנוגעים לקביעת מחירי ספרים בכמה מדינות. מובא בו מידע עדכני על הסדרים שחלו בהם שינויים מאז נכתב מסמך מרכז המחקר והמידע, הרחבה על היקף ההסדרה בכמה מדינות וכן מידע על כמה מדינות שלא נסקרו במסמך מרכז המחקר והמידע. בסוף המסמך מופיעה טבלה המסכמת את המצב העדכני בנוגע להסדרת מחירי ספרים במדינות הנסקרות.

במסמך נסקרו תשע מדינות המסדירות מחירי ספרים בחקיקה, שתי מדינות שבהן מחירי ספרים מוסדרים במסגרת הסדר בענף ההוצאה לאור ותשע מדינות שבהן אין הסדרה של מחירי ספרים.

להלן עיקרי הממצאים:

- ככלל, הסדרת מחירי ספרים נפוצה יותר במדינות אירופה (בעיקר המערבית) ופחות בשאר העולם. בשש מדינות אירופיות היה בעבר הסדר לקביעת מחירי ספרים שבוטל. במדינות האנגלו-סקסיות – אוסטרליה, ארה"ב וקנדה – אין הסדרים לקביעת מחירי ספרים ולא מצאנו שהיו קיימים הסדרים כאלה בעבר.
- **בהסדר המקובל לקביעת מחירי ספרים על המוציא לאור או היבואן של ספרים לקבוע מחיר קבוע לצרכן, ומוכרי ספרים מחויבים למכור לצרכן במחיר זה** במשך תקופה הקבועה בהסדר, המכונה תקופת ההגנה.
- ברוב ההסדרים שנסקרו נקבעו גם –
 - שיעור הנחה מרבי לצרכן (בדרך כלל בין 5% ל-15%);
 - סוגי צרכנים (כגון מוסדות לימוד או ספריות) שיזכו להנחות גדולות יותר;
 - סוגי ספרים (כגון ספרי לימוד, ספרים משומשים או עתיקים) שההסדר אינו חל עליהם.
- **מהמדינות המסדירות מחירי ספרים בחקיקה ונסקרו במסמך –**
 - רק בגרמניה ובצרפת יש בחוק הוראות בדבר החובה של מוציאים לאור להתחשב ביתרונות האיכותיים של חנויות הספרים הקטנות בקביעת מחירי הספרים או שיעורי ההנחות. **בשבע המדינות האחרות אין הסדרה של היחסים בין מוציאים לאור לבין חנויות הספרים.**
 - בשבע מדינות החוק (או הסדר דומה לו) חל גם על ספרים דיגיטליים; רק בהולנד ובפורטוגל אין תחולה כזאת.
 - **תקופת ההגנה שנקבעה בחוקים במדינות אלו הוא בין שנה לשנתיים.** בחלק מהמדינות ההסדר מאפשר גמישות מסוימת בכך שהמוציא לאור רשאי לשנות את המחיר במהלך תקופה זו (ובלבד שהשינוי יוחל באופן אחיד).

¹ מרכז המחקר והמידע של הכנסת, [הסדרת מחירי ספרים – השוואה בין-לאומית](#), כתיבה: אחמד ח'טיב, 14 באוקטובר 2009.

² [הצעות חוק הממשלה – 711](#), 28 ביולי 2012.

- שלא כפי שמוצע בהצעת החוק בישראל, במדינות שנסקרו לא מצאנו מידע על גוף ייעודי שהוקם לשם אכיפת החוק; האכיפה במדינות האלה נעשית בדרך כלל על-פי כללי התחרות הרגילים במדינה (בין באמצעות גוף הממונה על התחרות ובין באמצעות רשות אחרת שאינה ייעודית לאכיפת החוק) או על-ידי הצדדים באמצעות בתי-המשפט האזרחיים.
- נושא ההסדרה של מחירים קבועים לספרים עומד כיום על-סדר היום הציבורי בכמה מדינות, הן מדינות שיש בהן הסדר קיים שהוחלט לבטלו או שעומד לפוג (למשל נורבגיה) או שפועלים לביטולו (למשל מקסיקו), והן מדינות שאינן מסדירות כיום את התחום ונבדקת בהן האפשרות לאמץ הסדר כזה, בחקיקה או בדרך אחרת (למשל דנמרק ומחוז קוויבק בקנדה).

רקע

בימים אלו נדונה בוועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת הצעת חוק להגנת הספרות והסופרים בישראל (הוראת שעה), התשע"ב-2012.³ לפי ההצעה, אלה מטרות ההסדר שיונהג:

"...להבטיח לסופרים ישראלים גמול הולם בעד יצירתם, לקדם את הספרות בישראל, לשמור על גיוון תרבותי... לתת הזדמנות לקוראים לבחור מבין מגוון רחב של ספרים... ולאפשר תחרות בין הוצאות הספרים וחנויות הספרים בנוגע לכמות, למגוון ולאיכות הספרים המוצעים לצרכן".⁴

אחד האמצעים להשגת מטרות אלו הוא הטלת חובה על מוציא לאור לקבוע את המחיר לצרכן של כל ספר והטלת איסור על חנויות ספרים למכור את הספר במחיר שונה מהמחיר לצרכן (מלבד חריגים שנקבעו בהצעת החוק). הצעת החוק אף קובעת שורה של הוראות בנוגע ליחסים בין מוציאים לאור לחנויות ספרים שמטרתן להביא לוודאות ביחסים בין הצדדים ולמנוע מחנויות הספרים להפלות בין המוציאים לאור בתחומים שונים.⁵ לפי דברי ההסבר להצעת החוק, ההסדרים הייחודיים שנקבעו נובעים מהמצב הייחודי בשוק הספרים בישראל, שנוצר בו בשנים האחרונות כשל שוק חמור.

כפי שצוין לעיל, במסמך זה יוצג בקצרה מידע עדכני על ההסדרים הנוגעים לקביעת מחירי ספרים בכמה מדינות, בין בחקיקה ובין בהסדר בענף ההוצאה לאור, לרבות משך הזמן שבו המוכר מחויב למכור את הספרים במחיר הקבוע (תקופת ההגנה) ושאלת התחולה של ההסדר על ספרים דיגיטליים (e-books). ככל שקיבלנו מידע בעניין זה מהמדינות,⁶ המסמך עוסק גם בשאלה אם ההסדר כולל הוראות הנוגעות ליחסים בין חנויות הספרים לבין המוציאים לאור. נוסף על כך, לשם השלמת התמונה, יוצגו במסמך כמה מדינות שאין בהן הסדר כאמור, או שהיה בהן בעבר הסדר כאמור והוא בוטל.

³ הצעות חוק הממשלה – 711, 28 ביולי 2012.

⁴ סעיף 1 להצעת החוק.

⁵ ההסדרים כוללים בין השאר הסדר הנחות שנקבע מראש לשנה בין הצדדים, איסור הפליה בקביעת שיעור ההנחה או בשטחי תצוגה בחנות ואיסור תגמול בעבור המלצה על ספר. סעיפים 8-12 להצעת החוק.

⁶ המידע במסמך זה מבוסס בין השאר על המקורות האלה:

- תשובות מהפרלמנטים של אוסטרליה, איטליה, גרמניה, הולנד, יוון, ספרד, פורטוגל וצרפת באמצעות ארגון ה-ECPRD בספטמבר ובאוקטובר 2012;

- International Publishers Association, "Survey – Fixed Book Prices on Paper and Electronic Books (2011)", received by email, June 24th 2013.

יצוין כי הכרעה בשאלה אם הסדרה של מחירי ספרים היא חיובית או שלילית מבחינת השפעתה על שוק הספרים חורגת מגדרו של מסמך זה, ובפרט מכיוון שמחקרים שנערכו בעולם מצביעים על יתרונות וחסרונות הן של הסדרה של מחירי ספרים והן של שוק חופשי בענף הספרים.⁷

נוסף על כך, במחקר מקיף שנערך בעבור נציבות האיחוד האירופי ב-2005 צוין שאין תשובה נכונה אחת על השאלה אם אמצעי מסוים – כגון הסדרת מחיר קבוע לספרים – מקדם את התחרות או מעכב אותה, ואם הוא מגביר את המגוון התרבותי הקיים או מגביל אותו.⁸ יתרה מזו, מחקר זה ומחקרים בין-לאומיים אחרים אינם מצביעים על מגמה כלשהי בעולם לכיוון הסדרה של מחירי ספרים או לחלופין לכיוון הביטול של הסדרה קיימת.

גם בדיון מקיף שנערך בארגון ה-OECD ב-2008 נקבע כי הסדר לקביעת מחירי ספרים לא תמיד פוגע ברווחת הצרכן, ומנגד לא תמיד מועיל לו, ואין לסווג הסדר כזה מראש כתחרותי או כפוגע בתחרות.⁹ לפי מחקרים בתחום, לכל מדינה יש סיבות היסטוריות, תרבותיות וכלכליות משלה למחירים קבועים או חופשיים, וקשה לנבא את תוצאותיו של שינוי מדיניות בתחום זה ברמת דיוק כלשהי.¹⁰

⁷ ראו למשל:

- Vincent Geloso and Youri Chassin, [The Consequences of a Fixed Book Price](#), Montreal Economic Institute, Regulation Series, February 2013;
 - UK Office of Fair Trading, [An evaluation of the impact upon productivity of ending resale price maintenance on books](#), Report prepared for the OFT by the Centre for Competition Policy at University of East Anglia, February 2008, pp. 5-11;
 - Maria Luisa Palma Martos, Luis Palma Martos, [Fixed Book Pricing in Spain: A Debate between Economic Efficiency and Cultural Diversity](#), 14th International Conference of the ACEI, July 2006;
 - Marcel F.M. Canoy, Jan C. van Ours, Frederick van der Ploeg, [The Economics of Books](#), CESIFO Working Paper No. 1414, February 2005;
 - Verena Sich, [The system of fixed book prices in Germany](#), German Booksellers and Publishers Association, Legal Department, November 2004;
 - Doris Stockmann, European Booksellers Federation, [Free or Fixed Prices on Books – Patterns of Book Pricing in Europe](#), *The Public*, Vol. 11 (2004)4, pp. 49-64;
 - International Publishers Association website: [Fixed Book Price Pros and Cons](#), viewed: July 4th 2013.
- ⁸ European Commission, Directorate General Enterprise, [Publishing Market Watch – Final Report](#), January 27th 2005, Chapter 9.5, pp. 124-126.
- ⁹ OECD, Policy Roundtables, [Resale Price Maintenance](#), 2008, pp. 23-58.

¹⁰ לעיל הערות 7, 8 ו-9.

מדינות המסדירות מחירי ספרים בחקיקה

1. אוסטריה¹¹

- החוק המסדיר מחירים קבועים לספרים באוסטריה¹² נחקק ב-2000.¹³
- לפי החוק, את מחירם הסופי לצרכן של ספרים יקבעו המוציא לאור או היבואן. שיעור ההנחה המרבי המותר הוא 5% ותקופת ההגנה – שנתיים.¹⁴
- לפי המידע שהתקבל מהפרלמנט של אוסטריה, החוק אינו מסדיר את התחרות בין מוציאים לאור או את הקשר בין מוציאים לאור לחנויות ספרים.
- לפי הפרשנות המקובלת באוסטריה, ההסדר הקבוע בחוק חל גם על ספרים דיגיטליים (e-books).¹⁵
- אכיפת החוק נעשית על-פי הכללים בדבר תחרות בלתי הוגנת; הסנקציות בגין הפרת החוק עשויות לכלול צווי מניעה וקנס בגין הנזק שנגרם.

2. איטליה¹⁶

- באיטליה נחקק ביולי 2011 חוק הקובע הסדר חדש לקביעת מחירי ספרים; החוק נכנס לתוקף בספטמבר 2011¹⁷ ומחליף חוק קודם בנושא מ-2001.
- ההסדר הבסיסי שנקבע בחוק הוא שהמוציא לאור או היבואן הם שיקבעו את המחיר הסופי לצרכן של ספרים; ההנחה המרבית המותרת היא 15% ותקופת ההגנה – 20 חודשים.¹⁸ בתנאים מסוימים החוק מאפשר הנחות בשיעור גדול יותר.¹⁹
- החוק חל על ספרים דיגיטליים.
- אכיפת החוק נתונה בידי הממשל המקומי. הסנקציה על הפרת החוק היא קנס בסכום שבין 516.46 אירו ל-3,098.74 אירו; העונש בגין הפרה פעמיים באותה שנה הוא שלילה של הזכות למכור ספרים לתקופה שלא תעלה על 20 יום.²⁰

¹¹ תשובה מהפרלמנט של אוסטריה באמצעות ה-ECPRD, 27 בספטמבר 2012. את התשובה הכין ארגון המוציאים לאור ומוכרי הספרים של אוסטריה.

¹² [Bundesgesetz über die Preisbindung bei Büchern](#), BGBl. I Nr. 45/2000, (Federal Act on the fixing of book prices); מהפרלמנט של אוסטריה התקבל קישור לנוסח החוק בגרמנית בצירוף פרשנות באתר האינטרנט של ארגון המוציאים לאור ומוכרי הספרים של אוסטריה.

¹³ החוק תוקן ב-2004 וב-2009.

¹⁴ החוק מאפשר מתן הנחה בשיעור מרבי של 10%-20% לספריות ציבוריות, לבתי-ספר ולאנשי סגל באוניברסיטאות. סעיפים 3-5 לחוק.

¹⁵ לפי התשובה מהפרלמנט של אוסטריה, במועד כתיבת התשובה (ספטמבר 2012) היה מוסכם שהחוק חל גם על ספרים דיגיטליים; החוק אינו מגדיר ספר דיגיטלי, אך לפי פרשנויות ספר דיגיטלי הוא קובץ המשכפל ספר מודפס.

¹⁶ תשובה מהסנאט של איטליה באמצעות ה-ECPRD, 5 באוקטובר 2012.

¹⁷ [Legge 27 luglio 2011, n. 128 – Nuova disciplina del prezzo dei libri](#) (Law of 27 July 2011, n. 128 – New Rules on Book Prices).

¹⁸ סעיפים (1)-2 לחוק.

¹⁹ למוציא לאור מותר לתת הנחות שלא יעלו על 25% במסגרת מבצעי קידום מכירות (promotional campaigns), למעט בחודש דצמבר, אחת לשנה, לתקופה שלא תעלה על חודש. הנחה מקסימלית של 20% מותרת במכירה באירועים מיוחדים ולמוסדות ללא כוונת רווח כגון בתי-ספר וספריות. סעיפים (3)-2 לחוק.

3. גרמניה²¹

- בגרמניה היה קיים מאז 1888 הסדר בענף ההוצאה לאור שקבע מחירים קבועים לספרים. ב-2002 נחקק בגרמניה החוק בדבר מחירי הספרים,²² ותוקן ב-2006.
- החוק קובע כי המוציא לאור או היבואן של ספרים הנמכרים בגרמניה יקבע את המחיר הסופי לצרכן.²³ תקופת ההגנה הבסיסית לפי החוק היא 18 חודשים (אם כי בתנאים מסוימים אפשר לשנות את המחיר בתוך תקופת ההגנה);²⁴ למעשה, המחירים הקבועים נשמרים תקופה ארוכה יותר. בחוק נקבעו החריגים שבהם לא יחול המחיר הקבוע והמצבים שבהם מותר לתת הנחות.²⁵
- יצוין כי יש בחוק הנחיות בדבר אופן קביעת המחיר הקבוע ותנאי ההתקשרות של המוציאים לאור עם משווקי ספרים שלפיהן יינתן משקל לשיקולים איכותיים ולא רק כמותיים.²⁶
- לפי הפרשנות המקובלת כיום על הגופים העוסקים בתחום החוק חל גם על ספרים דיגיטליים.
- הסנקציות בגין הפרת החוק עשויות לכלול צווי מניעה ופיצויים בגין הנזק שנגרם.²⁷

4. הולנד²⁸

- חוק הספרים של הולנד נחקק ב-2004 ונכנס לתוקף ב-2005;²⁹ יצוין כי כבר בתחילת המאה ה-20 הוחל בהולנד הסדר לקביעת מחירי ספרים בהסכם בענף ההוצאה לאור.
- ההסדר הבסיסי שנקבע בחוק הוא שהמוציא לאור או היבואן קובעים את מחירי הספרים, ומוכרי ספרים מחויבים למכור לצרכן במחיר הקבוע;³⁰ תקופת ההגנה היא שנה; המוציא לאור או היבואן רשאים לשנות את המחיר הקבוע אחת לחצי שנה.³¹

²⁰ תשובה מהסנאט של איטליה באמצעות ה-ECPRD, 5 באוקטובר 2012.

²¹ המידע על גרמניה מבוסס על מקורות אלו:

▪ תשובה מהפרלמנט של גרמניה באמצעות ה-ECPRD, 11 באוקטובר 2012;

▪ Dr. Verena Sich, "The Regulations of the System of Fixed Prices According to the German Preisbindung Gesetz", German Booksellers and Publishers Association, Legal Department, 2007, received by email from the International Publishers Association, June 24th, 2013.

²² [Gesetz zur Regelung der Preisbindung bei Verlagserzeugnissen](#) (BuchPrG);

תרגום לא רשמי של החוק לאנגלית התקבל בדואר אלקטרוני מאיגוד המוציאים לאור הבין-לאומי (International Publishers Association), 24 ביוני 2013.

²³ סעיף 5 לחוק.

²⁴ אם המכירות של ספר מסוים אינן עומדות בציפיות, או שהספר מאבד מערכו בשל חלוף הזמן או אירוע מסוים – החוק מאפשר למוציא לאור או ליבואן לקבוע מחיר חדש לספר לפני חלוף 18 חודשים, בתוך זמן סביר לאחר הוצאתו. סעיף 8 לחוק.

²⁵ החוק אינו חל על ספרים משומשים או על מכירה למוציא לאור אחר, לקמעונאי או לעובדיהם. החוק מאפשר מתן הנחה לספריות בשיעור מרבי של 5%-10%, וכן מחייב מתן הנחה בשיעור 8%-15% על רכישת ספרי לימוד בכמות גדולה. ספר שמופיע בכמה פורמטים (כריכה קשה, כריכה רכה, פורמט דיגיטלי) – אפשר לקבוע מחיר שונה לכל פורמט. עוד קובע החוק כי סוחר ספרים רשאי לתת הטבה או מתנה רק אם שווייה נמוך יחסית לשווי הספר (עד 2% משווי). סעיפים 5 ו-7 לחוק.

²⁶ לפי סעיף 6 לחוק, בקביעת מחירי המכירה של ספרים ויתר תנאי ההתקשרות עם משווקים, על המוציא לאור להתחשב בתרומה של חנויות הספרים הקטנות להספקה רחבה של ספרים ולשירות המקצועי שהן נותנות. אסור למוציא לאור לקבוע מחירים רק על סמך היקף המכירות. המוציא לאור אינו רשאי לספק ספרים למפיצים שאינם חלק מתעשיית הספרים במחירים נמוכים יותר או בתנאים טובים יותר מאשר למפיצים השייכים לתעשייה, ואסור לו למכור למשווק ספרים במחיר גבוה יותר או בתנאים טובים פחות מאשר במכירה ישירות לצרכן.

²⁷ סעיף 9 לחוק.

²⁸ תשובה מהפרלמנט של הולנד, באמצעות ה-ECPRD, 26 בספטמבר 2012.

²⁹ [Wet op de vaste boekenprijs](#) (Law on Fixed Book Price), on Dutch legislation website, updated to July 3rd 2013.

- החוק **אינו חל על ספרים דיגיטליים**, ולא הוחל על ספרים כאלה הסדר מקביל;³² החוק אף אינו חל על ספרי לימוד.³³
- אכיפת החוק נתונה בידי נציבות התקשורת (Commissariaat voor de Media), שהיא גוף סטטוטורי עצמאי.³⁴ בגין הפרת החוק אפשר להטיל על המפר קנס מינהלי בסכום שלא יעלה על 90,000 אירו או ענישה פלילית.
- החוק מסמך להסדיר בתקנות כללים ליישום החוק; תקנות כאמור הותקנו בכל הנוגע לאופן הדיווח על המחיר הקבוע, לשיעור ההנחות בנסיבות מיוחדות,³⁵ למועדוני ספרים ועוד.
- לדברי נציג הפרלמנט של הולנד, **אין בחוק של הולנד סעיפים המסדירים את היחסים בין המוציאים לאור לבין חנויות הספרים** דוגמת ההוראות הקבועות בהצעת החוק בישראל.³⁶

5. יוון³⁷

- החוק המסדיר מחיר קבוע של ספרים **התקבל ביוון ב-1997**.³⁸ החוק חל רק על ספרים היוצאים לאור ביוון, ולא על ספרים מיובאים. **תקופת ההגנה – שנתיים**.³⁹
- **החוק אינו מסדיר את הקשר בין מוציאים לאור לחנויות ספרים**; יחסים אלו כפופים להוראות בדבר תחרות חופשית, ובכלל זה לאיסור החל על חנות ספרים לסרב למכור ספרים של מוציא לאור מסוים ובכך לגרום להדרתו משוק הספרים.⁴⁰
- ב-2010 נחקק חוק המחיל במפורש את ההסדר האמור **גם על ספרים דיגיטליים**.⁴¹
- כל גוף שנפגע מהפרת החוק (כגון ארגון מוציאים לאור) רשאי לפנות אל בית-המשפט לשם אכיפתו. לדברי נציג הפרלמנט של יוון, מוטלים קנסות כבדים בגין הפרת החוק על כל יום שבו נמשכת ההפרה (אין פרטים בדבר הסכומים).

³⁰ סעיפים 4-2 ו-6 לחוק.

³¹ סעיפים 5 ו-7 לחוק.

³² תשובה מהפרלמנט של הולנד באמצעות ה-ECPRD, 26 בספטמבר 2012.

³³ הגדרת "ספר", סעיף 1 לחוק.

³⁴ ראו [באתר הנציבות באנגלית](#), תאריך כניסה: 11 ביולי 2012

³⁵ החוק מתיר מתן הנחות על רכישת מספר רב של עותקים ועל מכירה למוסדות חינוך ולספריות.

³⁶ תשובה מהפרלמנט של הולנד באמצעות ה-ECPRD, 26 בספטמבר 2012.

³⁷ תשובה מהפרלמנט של יוון באמצעות ה-ECPRD, 26 בספטמבר 2012.

³⁸ חוק 2557/1997 (Νόμος 2557/1997, Θεσμοί Μέτρα και δράσεις πολιτιστικής ανάπτυξης); נוסח החוק ביוונית מופיע

[באתר WIPO](#).

³⁹ סעיף 31(3) לחוק.

⁴⁰ תשובה מהפרלמנט של יוון באמצעות ה-ECPRD, 26 בספטמבר 2012.

⁴¹ חוק 3905/2010; הסעיף הרלוונטי (סעיף 46(15)) מופיע באתר [WIPO באנגלית וביוונית](#).

6. מקסיקו

- החוק להסדרת מחירי ספרים במקסיקו נחקק ב-2008.⁴²
- לפי החוק, מוציא לאור או יבואן יקבעו את מחירי הספרים, ואסור למוכר ספרים למכור במחיר אחר אלא במקרים הקבועים בחוק;⁴³ תקופת ההגנה – 18 חודשים.⁴⁴
- החוק חל על ספרים דיגיטליים.⁴⁵
- על-פי מידע מהעיתונות נמתחה על החוק במקסיקו ביקורת הן מצד המוציאים לאור והן מצד מוכרי הספרים; עם זאת, בית-המשפט דחה עתירה לביטול החוק וקבע שהחוק אינו נוגד את החוקה ואינו פוגע בתחרות החופשית.⁴⁶

7. ספרד⁴⁷

- החוק להסדרת מחירי ספרים בספרד התקבל ב-2007⁴⁸ ומחליף חוק קודם בנושא מ-1975.
- לפי החוק, על מוציא לאור או יבואן של ספר לקבוע את מחירו הקבוע לצרכן; יש למכור את הספר במחיר הקבוע לצרכן או בהנחה מרבית של 5%.⁴⁹ תקופת ההגנה – שנתיים.⁵⁰
- בחוק נקבע כי הוא אינו חל על ספרי לימוד, על ספרי אספנות ועל ספרים עתיקים ומשומשים;⁵¹ עוד נקבעו בחוק המקרים שבהם מותר לחרוג מההסדר ולתת הנחות.⁵²
- לדברי נציג מהפרלמנט של ספרד, החוק אינו מסדיר את התחרות בין מוציאים לאור ואת היחסים בין המוציאים לאור לחנויות הספרים; לדבריו, אין הוראות ספציפיות בעניין זה וחלה עליו החקיקה הכללית בעניין הגבלים עסקיים, תחרות בלתי הוגנת והגנת הצרכן.⁵³
- ההסדר הקבוע בחוק חל גם על ספרים דיגיטליים.⁵⁴
- הפרת הוראות החוק נחלקת להפרות קלות ולהפרות חמורות; העונשים עשויים להיות קנס או נזיפה, ובנסיבות מסוימות הפרה חמורה תביא לנזיפה שתפורסם בעיתונות.⁵⁵

⁴² [Ley de Fomento para la Lectura y el Libro](#), 2008.

⁴³ המחיר הקבוע לא יחול במכירה לספריות ולמוסדות לימוד ועל ספרים עתיקים ומשומשים.

⁴⁴ סעיפים 22-26 לחוק.

⁴⁵ סעיף 2 לחוק (הגדרת "ספר").

⁴⁶ [Arts: Fixed Book Prices Failing in Mexico](#), May 29th 2013, Pulsamerica website; [Precio único, beneficio de pocos](#), May 25th 2013, El Universal website; both viewed: July 7th 2013.

⁴⁷ תשובה מהפרלמנט של ספרד באמצעות ה-ECPRD, 17 בספטמבר 2012.

⁴⁸ [Ley 10/2007, de 22 de junio, de la lectura, del libro y de las bibliotecas](#).

⁴⁹ סעיף 9 לחוק.

⁵⁰ סעיף 10(1)(i) לחוק.

⁵¹ סעיף 10(1) לחוק.

⁵² למשל, ב"יום הספר" ובירידי ספרים תינתן הנחה שלא תעלה על 10%; במכירה לספריות, למוזיאונים ולמוסדות חינוך – עד 15%. סעיף 11 לחוק.

⁵³ תשובה מהפרלמנט של ספרד באמצעות ה-ECPRD, 17 בספטמבר 2012.

⁵⁴ בסעיף 2 לחוק נקבע כי בהגדרה "ספר" ייכללו ספרים המתפרסמים או מופצים באינטרנט ובכל מדיה אחרת שעשויה להופיע בעתיד, לרבות כל חומר מודפס, אור-קולי או קולי המופיע עם הספר ומהווה חלק מהמאפיין הייחודי של אותו ספר, וכן כל תוצר אחר של עבודת מוציא לאור. תשובה מהפרלמנט של ספרד באמצעות ה-ECPRD, 17 בספטמבר 2012.

8. פורטוגל⁵⁶

- החוק המסדיר מחיר קבוע של ספרים **התקבל בפורטוגל ב-1996** ותוקן ב-2000.⁵⁷
- לפי החוק, המוציא לאור או היבואן יקבעו את מחירו הקבוע של הספר ויצינו אותו בצורה ברורה; ההנחה במכירה לצרכן לא תעלה על 10%. **תקופת ההגנה – 18 חודשים**.⁵⁸
- ההסדר אינו חל על ספרי לימוד,⁵⁹ ואף **לא על ספרים דיגיטליים**.⁶⁰
- לדברי נציג הפרלמנט של פורטוגל, **החוק אינו כולל הסדרה של הקשר בין מוציאים לאור לחנויות ספרים ושל התחרות בין המוציאים לאור**.
- אכיפת החוק נתונה בידי המפקח הכללי על פעילות תרבותית (Inspectorate-General for Cultural Activities);⁶¹ בד בבד הוקם צוות בשיתוף הגורמים הנוגעים בדבר (נציגי איגודי המוציאים לאור, חנויות הספרים, מפיצים, יבואנים, צרכנים והמשרד לענייני תרבות) שתפקידו לפקח על יישום החוק.⁶²
- **הסנקציה על הפרת החוק היא קנס**;⁶³ ההכנסות מגביית הקנסות על-פי החוק יופנו לקרן לקידום תרבותי (Cultural Promotion Fund) וישמשו למימון תוכניות לקידום ספרים וקריאה.⁶⁴

⁵⁵ ההפרות הרלוונטיות לענייננו מפורטות בסעיף 17 לחוק:

- הפרה קלה היא הצעה או מכירה לציבור של עותק של ספר במחיר שאינו המחיר הקבוע. העונש: קנס בסך 1,000-10,000 אירו, ובנסיבות מסוימות עשויה להתלוות לכך נזיפה אישית.
- הפרה חמורה היא מכירה של יותר מעותק אחד של ספר במחיר שאינו המחיר הקבוע או שימוש בספר לשיווק מוצרים אחרים (הכוונה ככל הנראה למכירה של הספר במחיר מלא ולצדה מתן מוצר אחר בהנחה או במתנה). העונש: קנס בסך 10,000-100,000 אירו, ובנסיבות מסוימות עשויה להתלוות לכך נזיפה ציבורית שתפורסם בעיתון הרשמי ובשני עיתונים נוספים על חשבון המפר.

יצוין כי הוראות אלו אינן מונעות הליך משפטי על-פי הוראות החקיקה הנוגעת לתחרות בלתי הוגנת.

⁵⁶ תשובה מהפרלמנט של פורטוגל באמצעות ה-ECPRD, 28 בספטמבר 2012.

⁵⁷ [Decreto-Lei n° 176/96](#), de 21 de Setembro; [Decreto-Lei n° 216/2000](#), de 2 de Setembro;

סעיפים נבחרים של החוק בתרגום לאנגלית (Executive Law no. 176/96, of 21 September, with the amendments) (introduced by Executive Law no. 216/2000, of 2 September) נכללו בתשובת הפרלמנט של פורטוגל באמצעות ה-ECPRD, 28 בספטמבר 2012.

⁵⁸ סעיפים 2-4 לחוק.

⁵⁹ סעיף 15 לחוק.

⁶⁰ תשובה מהפרלמנט של פורטוגל באמצעות ה-ECPRD, 28 בספטמבר 2012.

⁶¹ מדובר בגוף ממשלתי בעל עצמאות מינהלית, שסמכויותיו הן בין השאר פיקוח ובקרה על חקיקה בתחומים מגוונים הנוגעים לתרבות ואמנות (תיאטרון, טלוויזיה, סרטים, מלחמות שוורים ועוד), לרבות הגנה על קניין רוחני בתחומים האלה. הגוף היה כפוף לשר לענייני תרבות, ומאז ביטול משרד התרבות ב-2011 הוא כפוף לממשלה. אכיפת החוק הייתה נתונה בעבר בידי המפקח הכללי על פעילות כלכלית.

⁶² סעיפים 16-17 ו-19 לחוק.

⁶³ דוגמאות לקנסות שנקבעו בחוק:

- מכירה במחיר החורג מהמחיר הקבוע (בהנחה גדולה מ-10%) – קנס בסך \$100 עד \$400 לאדם או \$100 עד \$1,000 לאישיות משפטית אחרת;
- במקרה של הפרה חוזרת בתוך שנתיים, או במקרה של ערעור על החלטה שיפוטית – קנס בסך \$400 עד \$750 לאדם או \$1,000 עד \$9,000 לאישיות משפטית אחרת;
- הצגה לקויה של המחיר הקבוע – קנס בסך \$100 עד \$500 ליחידה, עד למקסימום המותר בחוק.

⁶⁴ סעיף 20 לחוק.

- החוק בצרפת (המכונה Loi Lang) **נחקק ב-1981**.⁶⁶ ההסדר הבסיסי שנקבע בחוק הוא שהמוציא לאור או היבואן יקבעו את מחירי הספרים ויש למכור אותם לצרכן במחיר זה, עם אפשרות להנחה מקסימלית של 5%;⁶⁷ **תקופת ההגנה – שנתיים**.⁶⁸
- עוד קובע החוק כי **בעת קביעת המחיר לקמעונאי יקבע המוציא לאור הנחה מהמחיר הקבוע**, מתוך התחשבות בשירותים שהקמעונאי מספק לשם הפצת הספרים.⁶⁹ ההנחות נקבעות על בסיס משא-ומתן בין הצדדים **ולפי מזכר הבנות (protocole d'accord) שנחתם ב-2008 בין הגורמים הרלוונטיים בענף ההוצאה לאור**;⁷⁰ שיעור ההנחה לקמעונאי הוא בדרך כלל בין 25% ל-40% ממחיר הספר לצרכן.⁷¹
- החוק קובע סוגי קונים שאפשר לתת להם הנחה נוספת מהמחיר לצרכן,⁷² וכן תנאים להנחות אחרות.⁷³ לפי החוק, המוציא לאור או היבואן רשאים לשנות את מחירו של ספר בכל עת, ובלבד שהשינוי אחיד בכל נקודות המכירה.
- **החוק הוחל על ספרים דיגיטליים** לפי חוק ממאי 2011.⁷⁴ ההסדר דומה במהותו, אך מחיר הספר הדיגיטלי עשוי להיות שונה ממחיר אותו הספר במהדורה מודפסת.⁷⁵
- **הסנקציה על הפרת החובה למכירה במחיר הקבוע היא קנס** בדרגה שלוש – שסכמו כיום הוא 450 אירו – על כל עותק שנמכר שלא כחוק.⁷⁶ נוסף על כך צדדים שנפגעו (חנויות מתחרות, ארגונים להגנת הצרכן, ארגוני מוציאים לאור, סופרים וארגוני סופרים) רשאים לפנות אל בית-משפט אזרחי בתביעה לצו מניעה או לפיצוי.⁷⁷

⁶⁵ המידע על צרפת מבוסס על המקורות האלה:

▪ תשובה מהפרלמנט של צרפת באמצעות ה-ECPRD 20 בספטמבר 2012;

▪ [The price of books in France](#), Ministry of Culture and Communication website, December 2007;

▪ [Prix de vente du livre](#), Service-Public website, updated April 2013, viewed July 7th 2013.

⁶⁶ [Loi n° 81-766 du 10 août 1981 relative au prix du livre](#);

פירוט על הרקע לחקיקת החוק ומטרותיו מופיע ב**מסמך מרכז המחקר והמידע**, לעיל הערה 1.

⁶⁷ סעיף 1 לחוק.

⁶⁸ סעיף 5 לחוק.

⁶⁹ סעיף 2 לחוק.

⁷⁰ על-פי סעיף 2 לחוק, ההנחות על בסיס קריטריונים איכותיים (למשל איכות השירותים שנותן מוכר הספרים) יהיו גדולות יותר מההנחות על בסיס קריטריונים כמותיים (למשל גודל ההזמנה). במזכר ההבנות מפורטים הקריטריונים האיכותיים והמשקל שיש לתת להם. ראו:

[Protocole d'accord sur les usages commerciaux de l'édition avec la librairie](#).

⁷¹ תשובה מהפרלמנט של צרפת באמצעות ה-ECPRD, 20 בספטמבר 2012; וכן:

[Prix de vente du livre](#), Service Publique website, viewed July 7th 2013.

⁷² הנחה של עד 9% תינתן במכירה למוסדות ציבור, למוסדות חינוך ולספריות; סעיף 3 לחוק.

⁷³ למשל הנחות כמות יינתנו בתנאי שהן ניתנות באותם תנאים ובאותו מועד לכל מוכרי הספרים.

⁷⁴ [Loi n° 2011-590 du 26 mai 2011 relative au prix du livre numérique](#).

⁷⁵ תשובה מהפרלמנט של צרפת באמצעות ה-ECPRD, 20 בספטמבר 2012.

⁷⁶ הן במהדורה מודפסת והן במהדורה דיגיטלית.

⁷⁷ תשובה מהפרלמנט של צרפת באמצעות ה-ECPRD, 20 בספטמבר 2012.

10. יפן⁷⁸

- ביפן יש הסדר למכירת ספרים במחיר קבוע (Resale Price Maintenance System) מאז תחילת המאה ה-20.
- ההסדר נקבע כחריג מפורש לחוק המונופול ביפן (מאז 1953), שבמסגרתו מותר למוציא לאור לקבוע מחירים אחידים לספרים (ולמוצרי תרבות אחרים), אך לא מוטלת עליו חובה לעשות כן.
- ההסדר הוא למעשה הסכם וולונטרי בין המוציא לאור למפיץ או בין המפיץ למוכר הספרים, והוא אינו חל על ספרים דיגיטליים.⁷⁹
- במשך שמונה שנים (עד 2001) התנהל מאבק ציבורי בשאלת קיומו של ההסדר, שבמסגרתו הציבור ביפן וענף ההוצאה לאור התנגדו לביטול. ב-2001 הצהירה נציבות הסחר ההוגן של יפן (Fair Trade Commission) כי מבחינת מדיניות תחרות הוגנת היה ראוי לבטל את ההסדר, אך לנוכח ההתנגדות הרבה לביטול והחששות מפני הפגיעה בתרבות ובטובת הציבור – ההסדר יישאר על כנו.⁸⁰

11. נורבגיה⁸¹

- בנורבגיה יש מאז שנות ה-60 של המאה הקודמת הסדר בענף ההוצאה לאור שמחייב את הצדדים למכור ספרים במחיר קבוע.
- את ההסדר קבעה הרשות לתחרות של נורבגיה כחריג לחוק התחרות; החריג עומד לפוג בסוף 2014.⁸²
- במשרד התרבות של נורבגיה נבדקת האפשרות להמשיך את ההסדר בחקיקה, אך הרשות לתחרות של נורבגיה מתנגדת, וספק אם החקיקה תתקבל.

⁷⁸ המידע על יפן מבוסס על מקורות אלו באנגלית:

- Japan Book Publishers Association, [An Introduction to Publishing in Japan 2012-2013](#), (June 2012), Chapter 3;
- Brian Moeran, [The Field of Japanese Publishing](#), Copenhagen Business School, Creative Encounters, April 2010;
- Hiroshi Ohashi, Mitsuru Sunada, [Resale Price Maintenance and Competition in a Media Market: The Case of Magazines](#), 2013.
- Seiichi Higuchi, Japan Book Publishers Association, [The Book Market of Japan](#), Breakfast Meeting in Frankfurt book fair, October 2007.

⁷⁹ תשובה מאיגוד המוציאים לאור של יפן (Japan Book Publishers Association), התקבלה בדואר האלקטרוני, 10 ביולי 2013.

⁸⁰ עם זאת הנציבות דרשה כי ענף ההוצאה לאור ימצא דרכים להפוך את ההסדר לגמיש ומעשי יותר (more flexible and practical). לפיכך נעשו בשנים האחרונות כמה שינויים קלים וקוסמטיים בהסדר, אך בפועל רוב רובם של הספרים ביפן עדיין נמכרים במחיר קבוע.

⁸¹ המידע על נורבגיה מבוסס על מקורות אלו באנגלית:

- [הודעה לעיתונות של רשות התחרות של נורבגיה](#), אפריל 2012, תאריך כניסה: 24 ביוני 2013;
- [Literature Policy under Scrutiny](#), Nordic Media Policy, A Newsletter from NORDICOM, June 2012;
- [The Government Wants a Literature Act](#), Nordic Media Policy, A Newsletter from NORDICOM, December 2012.

⁸² החריג היה בתוקף עד סוף 2013 לגבי ספרי לימוד (textbooks) ועד סוף 2014 לגבי ספרים אחרים, אך בדצמבר 2012 הודיעה הממשלה כי גם ספרי הלימוד יישארו בהסדר עד סוף 2014. ראו: [The Government Wants a Literature Act](#), לעיל הערה 81.

12. בריטניה⁸³

- בבריטניה היה **הסכם בענף ההוצאה לאור** (Net Book Agreement) מאז 1900. בהסכם בין המוציאים לאור למוכרי הספרים נקבע המחיר שבו הספרים יימכרו לצרכן ונאסר על המוכרים למכור במחיר נמוך יותר; מוכר שמכר ספרים במחיר נמוך יותר הסתכן בסירוב של כל המוציאים לאור לספק לו ספרים.
- ב-1962 אושר ההסכם בבית-המשפט להגבלים עסקיים (Restrictive Practices Court) בשל היותו הסדר לטובת הציבור.
- בשנות ה-90 של המאה הקודמת נתקל ההסכם בגל של ביקורת, בין השאר מצד האיחוד האירופי. ב-1995 פרש איגוד המוציאים לאור מההסכם, וכך למעשה ההסכם הפסיק לפעול, וב-1997 הכריז בית-המשפט להגבלים עסקיים על בטלותו משום שהוא נוגד את טובת הציבור.

13. דנמרק⁸⁴

- בדנמרק היה **הסדר בענף ההוצאה לאור** לקביעת מחירי הספרים מאז המאה ה-19, שהיה למעשה חריג לחוק התחרות. ב-2001 החלה ליברליזציה הדרגתית במחירי הספרים עד לכניסה לתוקף של שוק חופשי ב-2011.
- לאחרונה עלה הנושא שוב על סדר-היום הציבורי בדנמרק, ובפברואר 2013 הוציאה מועצת התחרות של דנמרק מכתב גלוי לשר התרבות ובו היא **מיעצת לשר שלא להסדיר מחדש מחירים קבועים בשוק הספרים**. לדברי מועצת התחרות, שלא כפי שנטען בענף, הליברליזציה בשוק הספרים לא פגעה בשיקולים תרבותיים, והסדר של מחירים קבועים יפגע בצרכנים ואין כל ערובה לכך שיביא תועלת תרבותית.⁸⁵

⁸³ המידע על בריטניה מבוסס על מקורות אלו:

- UK Office of Fair Trading, [An evaluation of the impact upon productivity of ending resale price maintenance on books](#), Report prepared for the OFT by the Centre for Competition Policy at University of East Anglia, February 2008, pp. 20-21;
- OECD, Policy Roundtables, [Resale Price Maintenance](#), 2008, pp. 203-212.
לרקע נוסף על המצב בשוק הספרים בבריטניה לאחר ביטול ההסדרה ראו [מסמך מרכז המחקר והמידע](#), לעיל הערה 1.

⁸⁴ המידע על דנמרק מבוסס על מקורות אלו:

- [Literature Policy under Scrutiny](#), *Nordic Media Policy*, A Newsletter from NORDICOM, June 2012;
- [Full liberalization of the book market](#), *Nordic Media Policy*, A Newsletter from NORDICOM, October 2009;
- The Danish Competition and Consumer Authority website, [The Danish Competition Council advises the Minister of Culture against reintroducing fixed retail prices in the book market](#), February 20th 2013; all viewed: July 8th 2013.

⁸⁵ [שם](#).

14. שווייץ

- בעבר היו בשווייץ מחירים קבועים של ספרים. הסדר זה בוטל באזורים דוברי צרפתית בתחילת שנות ה-90 של המאה הקודמת ובאזורים דוברי גרמנית ב-2007.⁸⁶
- במרס 2011 נחקק חוק פדרלי לקביעת מחירים קבועים על ספרים; יישום החוק הותלה עד למשאל עם בנושא, ובמרס 2012 בוטל בעקבות משאל העם.⁸⁷

15. מדינות אחרות שאין בהן הסדרה של מחירי ספרים

- **באירלנד**, כמו בבריטניה, פעל בעבר ההסכם בענף ההוצאה לאור (Net Book Agreement); התהליך לביטול ההסכם החל באירלנד כבר ב-1989, ויישומו בפועל הופסק ב-1992.⁸⁸
- **בפינלנד ובשבדיה** היו בעבר הסדרים בענף ההוצאה לאור לקביעת מחירי ספרים; בפינלנד בוטל ההסדר ב-1971 ובשבדיה – ב-1970.⁸⁹
- **באוסטרליה, בארה"ב ובקנדה**⁹⁰ אין הסדרים לקביעת מחירי ספרים, ולא מצאנו שהיו קיימים הסדרים כאלה בעבר.

⁸⁶ מידע מאתר [Swissinfo](#) ומאתר [Publishing Perspectives](#), תאריך כניסה: 8 ביולי 2013.

⁸⁷ מידע מהאתר הרשמי של [הרשויות הפדרליות של שווייץ](#) ומאתר [Swissinfo](#), תאריך כניסה: 8 ביולי 2013.

⁸⁸ המידע על אירלנד מבוסס על מקורות אלו:

▪ תשובה על שאילתה בכתב באתר [הפרלמנט של אירלנד](#), פברואר 1996, תאריך כניסה: 8 ביולי 2013;

▪ UK Office of Fair Trading, [An evaluation of the impact upon productivity of ending resale price maintenance on books](#), Report prepared for the OFT by the Centre for Competition Policy at University of East Anglia, February 2008, pp. 20-21.

⁸⁹ [Key literature policy themes](#), *Nordic Media Policy*, A Newsletter from NORDICOM, May 2010.

⁹⁰ במחוז קוויבק בקנדה נשקלת כיום האפשרות להסדיר מחירי ספרים, אך היוזמה נתקלת בביקורת. ראו למשל:

Vincent Geloso, Youri Chassin, [The Consequences of a Fixed Book Price](#), Montreal Economic Institute, *Regulation Series*, February 2013.

טבלה מסכמת

להלן טבלה המסכמת את הסדרת מחירי ספרים בכמה מדינות כיום. יצוין כי בין המדינות המסדירות את התחום יש הבדלים של ממש במהות ההסדרים ובהיקפם.⁹¹

מדינה	הסדרת מחירי ספרים	בחקיקה / בהסדר בענף	תקופת ההגנה	פרטים נוספים
אוסטריה	כן	חקיקה	שנתיים	<ul style="list-style-type: none"> החוק נחקק ב-2000; החוק חל גם על e-books.
אוסטרליה	לא			
איטליה	כן	חקיקה	20 חודשים	<ul style="list-style-type: none"> החוק מ-2011; החליף חוק קודם מ-2001; החוק חל גם על e-books.
אירלנד	לא			<ul style="list-style-type: none"> בעבר היה הסדר בענף ההוצאה לאור, והוא בוטל בתחילת שנות ה-90.
ארגנטינה	כן	חקיקה ⁹²	18 חודשים	<ul style="list-style-type: none"> חוק מ-2001.
ארה"ב	לא			
בריטניה	לא			<ul style="list-style-type: none"> בעבר היה הסדר בענף ההוצאה לאור, והוא בוטל רשמית ב-1997.
גרמניה	כן	חקיקה	18 חודשים	<ul style="list-style-type: none"> החוק נחקק ב-2002 ותוקן ב-2006; לפי פרשנות מקובלת חל גם על e-books; הסדר למחירים קבועים לספרים קיים מאז 1888.
דנמרק	לא			<ul style="list-style-type: none"> תהליך הדרגתי שהחל ב-2001 הביא לביטול ההסדר שהיה קיים בענף למחירי ספרים קבועים; מאז 2011 אין הסדרה של מחירי ספרים; הנושא עומד כיום על סדר-היום הציבורי, ובפברואר 2013 הוציאה מועצת התחרות של דנמרק חוות דעת נגד חידוש ההסדר.
הולנד	כן	חקיקה	שנה	<ul style="list-style-type: none"> חוק מ-2004 (נכנס לתוקף ב-2005); בתחילת המאה ה-20 הוחל ההסדר בהסכם בענף.
יוון	כן	חקיקה	שנתיים	<ul style="list-style-type: none"> חוק מ-1997; הוחל גם על e-books בחוק מ-2010.

⁹¹ ההבדלים המרכזיים הם תקופת ההגנה, סוגי המוצרים הנכללים בהסדר או מוחרגים ממנו (כגון ספרי לימוד וספרים דיגיטליים) וההנחות הניתנות לגורמים מוסדיים (מוסדות ציבור, ספריות ומוסדות לימוד). ראו:

Ernst Fischer, [The Book Market](#), in: *European History Online* (EGO), December 2010, paragraph 35.

⁹² [Ley de Defensa de la Actividad Librera, Ley Nacional N°: 25542](#).

מדינה	הסדרת מחירי ספרים	בחקיקה / בהסדר בענף	תקופת ההגנה	פרטים נוספים
יפן	כן	הסדר בענף ההוצאה לאור		<ul style="list-style-type: none"> ההסדר קיים מאז תחילת המאה ה-20; ב-1953 ההסדר נקבע כחריג לחוק המונופול; ב-2001 הסכימה הרשות לסחר הוגן כי ההסדר ימשיך לחול למרות הפגיעה בתחרות, בשל יתרונותיו והתמיכה הציבורית בו.
מקסיקו	כן	חקיקה	18 חודשים	<ul style="list-style-type: none"> חוק מ-2008.
נורבגיה	כן	הסדר בענף ההוצאה לאור		<ul style="list-style-type: none"> חריג לחוק התחרות שאישרה הרשות לתחרות; עומד לפוג בסוף 2014; במשרד התרבות נבדקת האפשרות להמשיך את ההסדר בחקיקה, אך הרשות לתחרות מתנגדת.
ספרד	כן	חקיקה	שנתיים	<ul style="list-style-type: none"> חוק מ-2007 (החליף חוק מ-1975); ההסדר הקבוע בחוק חל גם על e-books.
פורטוגל	כן	חקיקה	18 חודשים	<ul style="list-style-type: none"> חוק מ-1996, תוקן ב-2000; החוק אינו חל על e-books.
פינלנד	לא			<ul style="list-style-type: none"> אין מחיר קבוע מאז 1971.
צרפת	כן	חקיקה	שנתיים	<ul style="list-style-type: none"> החוק מ-1981; חוק אחר מ-2011 מחיל הסדר דומה על e-books.
קנדה	לא			<ul style="list-style-type: none"> נשקלת הסדרה במחוז קוויבק.
שבדיה	לא			<ul style="list-style-type: none"> אין מחיר קבוע מאז 1970.
שווייץ	לא			<ul style="list-style-type: none"> מחירים קבועים של ספרים בוטלו באזורים דוברי צרפתית בתחילת שנות ה-90, ובאזורים דוברי גרמנית – ב-2007; במרס 2011 נחקק חוק פדרלי לקביעת מחירים קבועים על ספרים; יישום החוק הותלה בכפוף למשאל עם, ובמרס 2012 בוטל בעקבות משאל העם.

